

RETTEEN PÅ FREDERIKSBERG DOM

afsagt den 23. april 2026

Sag BS-35404/2025-FRB

Klager

(advokat Mads Pramming, beskikket)

mod

Københavns Politi

Denne afgørelse er truffet af Dommer.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om udmåling af godtgørelse for en krænkelse af Klager rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Klager har nedlagt påstand om, at Københavns Politi tilpligtes til ham at betale 100.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 19. juli 2021.

Københavns Politi har nedlagt påstand om, at retten fastsætter en passende godtgørelse.

Oplysningerne i sagen

Klager blev den 31. maj 2021 omkring kl. 19.30 anholdt af politi. Samme aften kl. 21.05 blev han løsladt.

Efterfølgende blev spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed indbragt for Retten på Frederiksberg (BS -27934/2021-FRB), der afsagde dom i sagen den 16. februar 2023. Dommen blev anket til Østre Landsret (BS-14420/2023), der af

sagde dom i sagen den 21. juni 2024. Efterfølgende blev sagen indbragt for Højesteret (BS-46114/2024-HJR), der afsagde dom i sagen den 22. maj 2025. Det hedder i Højesterets dom blandt andet:

”Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

Klager blev den 31. maj 2021 omkring kl. 19.30 anholdt på Islands Brygge, fordi han ikke oplyste korrekt navn, adresse og fødselsdato, da politiet i medfør af retsplejelovens § 750 forlangte det. Klager blev taget med på Station City, hvor han blev identificeret ved sit kørekort, som han havde på sig. Politiet ændrede herefter anholdelsen til en frihedsberøvelse efter politilovens § 11, stk. 4, da politiet skønnede, at Klager på grund af sin tilstand ikke var i stand til at tage vare på sig selv. Han blev kl. 19.55 anbragt i detentionen, og kl. 21.05 blev han løsladt.

Parterne er enige om, at politiet i forbindelse med detentionsanbringelsen nøgenvisiterede Klager. Der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt politiet under nøgenvisitationen undersøgte ham mellem ballerne og under penisforhuden. Der er endvidere uenighed om, hvorvidt han efter visitationen blev hensat afklædt i detentionen uden mulighed for at kunne dække sig til.

Klager har indbragt frihedsberøvelsen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse (påstand 1). Han har desuden nedlagt påstand om, at politiets behandling af ham under detentionsanbringelsen udgør en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 om umenneskelig og nedværdigende behandling (påstand 2).

Sagen angår, om den administrative frihedsberøvelse efter politilovens § 11, stk. 4, af Klager den 31. maj 2021 var lovlig, samt om nøgenvisitationen af ham var lovlig, jf. herved også Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Frihedsberøvelsen

...

Højesteret lægger efter bevisførelsen ligesom landsretten til grund, at Klager var påvirket af alkohol i betydelig grad, da han blev anholdt og bragt til politistationen. Højesteret lægger endvidere ligesom landsretten til grund, at Klagers adfærd under transporten og ved ankomsten til politistationen var svingende, herunder at han periodevis var uregerlig og udadreagerende.

Frihedsberøvelsen af Klager efter politilovens § 11, stk. 4, blev begrundet med, at han ikke var i stand til at tage vare på sig selv. Det beror på en konkret vurdering af situationen, om det var nødvendigt at frihedsberøve Klager med henblik på at afværge en fare for ham selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Højesteret finder af de grunde, der er anført af landsretten, at der var grundlag for på politistationen at frihedsberøve Klager efter politilovens § 11, stk. 4, med henblik på at afværge navnlig, at han ville gøre skade på sig selv.

Af de grunde, der er anført af landsretten, og da det ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger kan fastslås, at formålet med frihedsberøvelsen kunne være opnået ved mindre indgribende midler end detentionsanbringelse, tiltræder Højesteret, at iværksættelsen af den foreløbige anbringelse af Klager i detention var lovlig.

Højesteret tiltræder desuden med samme begrundelse som landsrettens flertal, at frihedsberøvelsen efter kl. 20.10 ikke burde have været opret holdt. Frihedsberøvelsen fra kl. 20.10 og indtil løsladelsen kl. 21.05 var derfor ikke lovlig.

Nøgenvisitationen

Klager har som nævnt nedlagt påstand om (påstand 2), at hans rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 3 er blevet krænket ved, at han i forbindelse med detentionsanbringelsen blev nøgenvisiteret under anvendelse af fysisk magt, og ved at han blev inspiceret mellem ballerne og under penisforhuden og derpå efterladt i en aflåst celle, fuldstændig afklædt og uden mulighed for at kunne dække sig til.

Københavns Politi har heroverfor nedlagt påstand om afvisning begrundet i, at en sådan påstand ikke kan prøves under en sag om prøvelse af en administrativt bestemt frihedsberøvelse efter retsplejelovens kapitel 43 a.

Højesteret finder ligesom landsretten, at der ikke er grundlag for at afvise Klagers påstand 2. Der er herved lagt vægt på påstandenes indbyrdes sammenhæng, og at samlet behandling kan gennemføres uden vanskeligheder.

Parterne er som nævnt enige om, at politiet i forbindelse med detentionsanbringelsen nøgenvisiterede Klager. Parterne er uenige om, hvorvidt Klager blev udsat for den øvrige behandling, som han har oplyst at være blevet udsat for under detentionsanbringelsen.

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at kropsvisitation af en frihedsberøvet person, herunder med afklædning, ikke i sig selv er i strid med artikel 3, når den gennemføres med et legitimt formål og med passende respekt for menneskelig værdighed. Hvis der er tale om en mere indgribende foranstaltning, herunder på grund af afklædning, stilles der større krav til nødvendigheden og den måde, hvorpå undersøgelsen gennemføres.

Højesteret finder efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at politiet under nøgenvisitationen af Klager inspicerede ham mellem bal

lerne eller under penisforhuden, eller at han blev efterladt afklædt i de tentionen uden mulighed for at kunne dække sig til.

Højesteret finder af de grunde, der er anført af landsretten, at det kan lægges til grund, at Klager blev lagt på madrassen i de tentionscellen, og at han under fastholdelse blev afklædt alt sit tøj. Det er ubestridt, at der deltog fire betjente under denne del af visitationen.

...

Højesteret finder, at politiet ikke har oplyst tilstrækkeligt konkrete grunde, der gav anledning til at antage, at det var nødvendigt at visitere Klager nogen for at sikre, at han ikke var i besiddelse af genstande, som var til fare for ham selv. Som anført af byretten måtte det konkret have formodningen imod sig, at Klager skjulte stoffer til eget forbrug i sine underbukser.

Som anført blev nøgenvisitationen af Klager udført under magtanvendelse, hvor han af flere betjente blev holdt nede og afklædt.

Efter en samlet vurdering af begivenhedsforløbet finder Højesteret, at nøgenvisitationen ikke var lovlig, jf. herved også Menneskerettighedskonventionens artikel 3.

Højesteret tager derfor Klagers påstand 2 til følge i det beskrevne omfang.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom med hensyn til frihedsberøvelsen.

Højesteret giver Klager medhold i påstanden om, at Københavns Politi krænkede hans rettigheder efter Menneskerettighedskonventionens artikel 3 ved under anvendelse af fysisk magt at have afført ham alt sit tøj.”

Spørgsmålet om godtgørelse for den ulovlige frihedsberøvelse er behandlet administrativt og er ikke til prøvelse under denne sag, der således alene vedrører spørgsmålet om godtgørelse for krænkelsen af Klagers rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Forklaringer

Der er ikke afgivet forklaringer under sagen.

Parternes synspunkter

Klager har til støtte for sin påstand henvist til påstandsdokument af 13. marts 2026 og under hovedforhandlingen nærmere anført, at retten på grundlag af Højesterets dom kan lægge til grund, at nøgenvisitationen af

Klager foregik under magtanvendelse af fire betjente, der holdt ham nede og afklædte ham, og at det var unødvendigt at tvinge tøjet af ham, da det måtte have formodningen imod sig, at han ville opbevare euforiserende stoffer til eget forbrug i sine underbukser.

Siden Højesterets dom af 24. juni 2011 i sag 17/2011 (U.2011.2695H) har danske domstole konsekvent imødekommet påstande om godtgørelse vedrørende krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), når kravet har været velbegrunderet.

Det følger af fast praksis, at godtgørelse for en konventionskrænkelser skal udmåles efter principperne i erstatningsansvarslovens § 26 om tort, men med udgangspunkt i det niveau for godtgørelse, som er fastlagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD).

Menneskerettighedsdomstolens praksis er ganske omfattende og ikke altid konsistent, men tager udgangspunkt i en række interne tabeller, som domstolen har udarbejdet. Disse tabeller er ikke offentliggjort af domstolen, men findes beskrevet i den juridiske litteratur. Jon Fridrik Kjølbro beskriver således i 6. udgave af ”Den Europæiske Menneskerettighedskonvention – for praktikere” (DJØF Forlag, 2023), at domstolen opererer med et mindstebeløb, et referencebeløb og et maksimumbeløb for forskellige typetilfælde.

I sager vedrørende EMRK artikel 3 udgør beløbene henholdsvis 10.000, 40.000 og 80.000 EUR, svarende til 75.000, 300.000 og 600.000 DKK.

I sager om krænkelse af EMRK ses danske domstole generelt at lade sig inspirere af disse ”takster”, som derfor også er blevet retningsgivende for udmålingen af godtgørelse. Det ses i en række sager, hvor en kommune på grund af manglende tilsyn er blevet anset som ansvarlig for nedværdig og umenneskelig behandling af børn og i sager om ulovlig tvangsfiksering samt i en sag, som vedrørte videregivelse af følsomme personoplysninger.

Dansk praksis vedrørende nøgenvisitation angår primært systematiske ordninger med nøgenvisitation i fængsler og på psykiatriske afdelinger og er derfor ikke direkte sammenlignelig med nærværende sag.

I sagen Iwańczuk mod Polen (EMD sagsnr. 25196/94) blev klager tilkendt 30.000 PLN - svarende til ca. 53.000 DKK – i anledning af, at han som indsat i et fængsel som betingelse for at kunne stemme til et parlamentsvalg, var blevet pålagt at afklæde sig foran fire fængselsbetjente med henblik på visitation forud for stemmeafgivningen.

I sagen Wiktoro mod Polen (EMD sagsnr. 14612/02) blev klager tilkendt 7.000 EUR i anledning af, at hun ved ankomsten til et ”sobering up center” var blevet afklædt med magt og iklædt en kåbe. Klager var senere desuden blevet fikseret på grund af sin aggressive adfærd og modstand.

Ved fastsættelsen af godtgørelsen i nærværende sag må der tages hensyn til dels, at de nævnte domme er af ældre dato, dels at leveomkostningerne i Danmark er højere end i Polen. Menneskerettighedsdomstolen tager således i sine afgørelser hensyn til såvel leveomkostninger som prisniveau i den indklagede stat.

Menneskerettighedsdomstolen har ved flere lejligheder udtalt, at godtgørelsesniveauet i de enkelte stater ikke må afvige væsentligt fra Menneskerettighedsdomstolens egen praksis i tilsvarende sager. Det er ikke et krav, at de nationale domstole tilkender samme beløb, som Menneskerettighedsdomstolen ville have tilkendt, men godtgørelsen må ikke være åbenbart utilstrækkelig.

I sagen Darraj mod Frankrig (EMD sagsnr. 34588/07) havde de nationale myndigheder tilkendt klager en godtgørelse på 5.000 EUR i anledning af politiets voldsomme magtanvendelse i forbindelse med en identitetskontrol. Menneskerettighedsdomstolen forhøjede godtgørelsen til 15.000 EUR.

Københavns Politi har til støtte for sin påstand henvist til påstandsdokument af 10. marts 2023 og under hovedforhandlingen nærmere anført, at de faktiske omstændigheder, Klager kan støtte ret på, fremgår af de domme, som tidligere er afsagt i sagen.

Godtgørelsen i en sag som denne, hvor der er tale om en enkeltstående visitation, hvor politiet, under anvendelse af magt og uden at kunne oplyse tilstrækkeligt konkrete grunde, visiterede Klager under fuld afklædning skal efter praksis fastsættes til et betydeligt lavere beløb end 100.000 kr.

Rettens begrundelse og resultat

Ved Højesterets dom af 22. maj 2025 blev det fastslået, at Klagers rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 blev krænket ved, at politipersonale fra Københavns Politi den 31. maj 2021 om kring kl. 19.50 ved anvendelse af fysisk magt afførte ham alt sit tøj.

Klager har herefter krav på godtgørelse efter princippet i erstatningsansvarslovens § 26 sammenholdt med Menneskerettighedskonventionens artikel 13.

Godtgørelsen fastsættes efter et skøn over sagens samlede omstændigheder og under hensyntagen til Menneskerettighedsdomstolens praksis, jf. konventionens artikel 41, til 50.000 kr. med tillæg af renter som påstået.

THI KENDES FOR RET:

Københavns Politi skal inden 14 dage til Klager betale 50.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 19. juli 2021.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskas-sen.

Publiceret til portalen d. 23-04-2026 kl. 12:45

Modtagere: Klager, Modpart Københavns Politi, Advokat (H) Mads Krøger Pramming